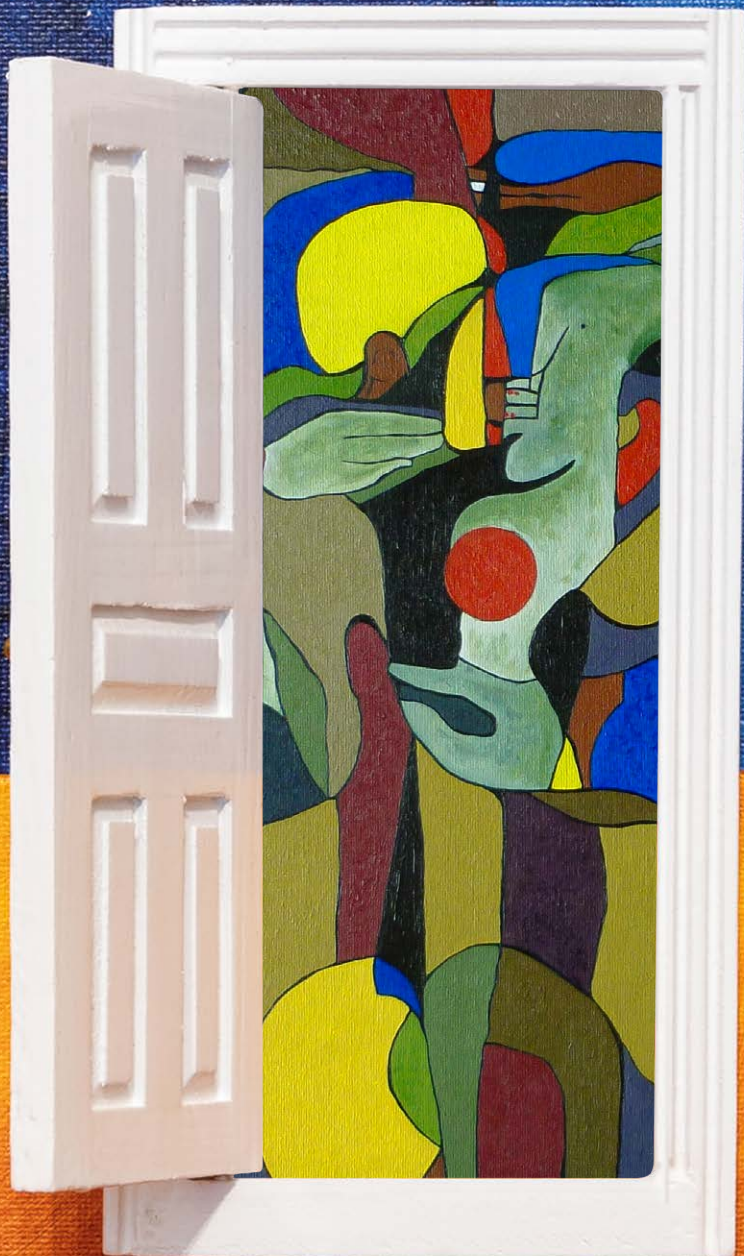

Leeftocht

JAARGANG 41 | NR 2 | OKTOBER 2025

Thuis op school

BIJ DE COVER

Het kunstwerk symboliseert een warme thuis: het kind wordt omhelst door zachte armen die het koesteren en beschermen. Het wordt op handen gedragen als een kostbare schat.

Door de open deur stappen we hoopvol in de soms complexe maar kleurrijke (school-)wereld, teken van groei en verlangen. Groen symboliseert de hoop, rood verwijst naar de liefde. Geel straalt warmte uit en blauw staat voor wijsheid.

De school wordt stilaan een warme thuis waar je welkom bent en mag zijn wie je bent. Medewerkers en leerlingen vinden er een plek, elke dag een beetje meer, in kleine gebaren, in grote dromen.

IN DIT NUMMER

Vanuit Psalm 4 gaan wij op zoek naar wat 'een warme thuis' is: een plek van rust, veiligheid en aanvaarding. Meer dan een echt huis, is het een ervaring van geborgenheid – bij God, maar ook bij elkaar.

Oktober is de missiemaand. Missio koos als slogan 'Missionarissen van hoop tussen de mensen'. Ze sluiten hierdoor aan bij het lopende jubeljaar 'Pelgrims van hoop'.

Op 4-5 oktober wordt het Jubileum voor Migranten gevierd. Paus Franciscus nodigde ons uit om erbij stil te staan vanuit het thema 'Migranten, missionarissen van hoop voor Wereldvluchtelingendag'. Het is een warme oproep om ons door vluchtelingen te laten inspireren.

Binnen de rubriek 'Allemaal anders' gaan we op bezoek bij de Sikhs in Sint-Truiden. Voor hen staan liefde, medeleven en eerlijkheid voorop.

Of het nu in de klas, de familie of de (geloofs-)gemeenschap is: ieder mens verlangt naar een plek waar hij of zij écht mag thuiskomen. Dit nummer wil inspireren om zo'n thuis te helpen bouwen – warm, vertrouwd en veilig.

JAARGANG 41 | NUMMER 2

Leeftocht. Proviand voor onderweg, een verademing voor onderwijzers.
Maandelijkse inspiratiebron: pro.katholiekonderwijs.vlaanderen/leeftocht
Impressies zijn welkom op leeftocht@katholiekonderwijs.vlaanderen

Coverbeeld Guido Stoop

LEEFTOCHT

v.u. Bruno Vanobbergen

In de Bijbel

Psalmen

De psalmen – vaak hymnes genoemd – zijn meer dan eeuwenoude gebeden. Ze zijn poëzie voor het hart, gedragen door de heilige Geest. Paus Franciscus omschreef ze treffend als een prachtige symfonie van gebed. Eén enkel vers kan volstaan om een wereld van betekenis te openen, een ziel te raken, een mens tot rust te brengen. Gezongen of rustig gelezen, enkele malen als het moet, kan de boodschap in je doordringen.

Een vertrouwd en veilig huis

Psalm 4,9 (NBV 21) zegt eenvoudig en krachtig:

“In vrede leg ik mij neer en meteen slaap ik in, want U, Heer, laat mij wonen in een vertrouwd en veilig huis.”

Thuiskomen in vertrouwen

Na een lange schooldag – gevuld met gesprekken, zorg, plannen, lesgeven en luisteren – verlangen we vaak maar één ding: rust. Maar hoe vaak blijft ons hoofd nog vol, blijft onze aandacht hangen bij dat ene moeilijke moment, dat ene kind dat we niet bereikten, die taak die onaf bleef? Psalm 4,9 nodigt ons uit om even stil te vallen, los te laten en te vertrouwen. Het is *een zachte adem van hoop* die ons eraan herinnert dat echte rust niet voortkomt uit prestaties of perfectie, maar uit verbondenheid. Thuiskomen. Bij elkaar. Bij wie ons lief is. Voor sommigen ook bij God.

Op school bouwen we elke dag mee aan zo'n thuis. We creëren een plek waar leerlingen zich veilig mogen weten, waar collega's elkaar zien en erkennen, waar iedereen welkom is zoals hij of zij is. In dat dagelijkse werk schuilt iets heiligs en iets groots. Want God is niet ver weg. Hij zit in het stille moment na de bel, in een blik van begrip, in een schouderklopje, een glimlach of een kort woord van bemoediging. Hij is aanwezig

in alles wat tot rust leidt en uitnodigt om te vertrouwen.

Bidden met psalmen helpt ons thuiskomen

De psalmen kunnen onze gids zijn. Wanneer woorden tekortschieten, vinden we er onze gevoelens in terug – onze vermoeidheid, onze vreugde, onze zorgen en ons verlangen naar rust en zin. Ze helpen ons thuiskomen bij onszelf, bij wat ons diep raakt en bezielt. In die herkenning ligt kracht. In dat gebed ligt thuiskomst. Als katholieke school mogen we die ervaring van thuiskomen uitstralen. Niet alleen in woorden, maar ook in onze houding en onze blik. Door wie we zijn. Door het vertrouwen dat we geven. Door de rust die we delen.

Psalm 4,9 is geen afsluiting van de dag, maar een uitnodiging voor het leven:

*Leef met vertrouwen. Rust in verbondenheid.
En weet dat je welkom bent – telkens opnieuw – om thuis te komen.*

Next level

We hunkeren allemaal naar rust, naar een veilige thuis. En weet dat we die ook vaak aan anderen kunnen geven. Als je merkt dat iemand onrustig is, meer afwezig dan aanwezig lijkt, dan is het misschien jouw missie, jouw zending, om te kijken hoe je een veilige plek kan scheppen waar rust kan worden gevonden. Hoe je woorden of beelden kan gebruiken om een veilige thuis te bieden.

Blikopeners

Dit monumentale bronzen sculptuur *Angels Unawares* dankt zijn naam aan de Canadese kunstenaar Timothy P. Schmalz. Hij verwijst ermee naar een Bijbelvers uit de brief aan de Hebreeënen 13,2. Daarin staat dat je gastvrij moet blijven, want “sommigen van ons hebben zonder het te weten engelen ontvangen”. Je naaste liefhebben betekent ook zorgen voor naasten die het minder goed hebben getroffen. “Ze hebben een schuilplaats nodig, niet nog meer vijandigheid,” aldus paus Franciscus.

Vrede is hun weg voor de toekomst. Samen op zoek naar verzoening na jaren van onrust

In Zuid-Soedan zoeken jongeren, samen onderweg, naar vrede. Ze stappen naar het licht dat ze jarenlang niet kenden. Ze hopen zo verenigd thuis te komen in een respectvolle wereld voor iedereen.

De monnik Hesychius, die leefde in de 6de of 7de eeuw, schreef over de stilte van de kloostercel: “Als het hart de verstillings heeft bereikt, zal het de hoogten en diepten der kennis overzien, en eenmaal verstillend, zal het beschouwend bewustzijn wonderbaarlijke geschenken van God ontvangen”.

(uit: J.A. McGuckin, *Mystieke teksten van de woestijnvaders*, Deventer, Ankh-Hermes, 2003, p. 118)

Een verblijf in een klooster of in een andere stilteplek verkleint de blik niet, maar kan integraal de blik verruimen, open op de wereld – een veilige haven om af en toe naar terug te keren, een bron.

Bezinning en gebed

Wereldwijd staan christenen in oktober stil bij hoe we samen één Kerk kunnen zijn, hoe we dezelfde missie uitdragen. Verbonden met elkaar delen we van wat we hebben, in woorden en daden. Zo worden we allemaal 'Missionarissen van Hoop tussen de mensen'.

God en Vader,
niet alleen stellen we onze hoop op U,
Gij zijt zelf onze Hoop.
Laat een diep geloof in ons groeien,
dat in staat is de stormen van het leven
te doorstaan.

Leer ons hoopvol naar de toekomst te kijken,
begeleid ons op de golven van het leven,
leer ons lief te hebben zoals Gij het ons toonde
door Jezus, onze tochtgenoot,
met open hart en open handen.
Help ons getuigen van hoop te zijn,
onze ogen op U en onze medemens gericht
te houden,
U te zoeken en U te vinden in tekens van liefde.
Maak ons tot getuigen van het leven,
tot werktuigen van barmhartigheid.

Geef ons de kracht
om anderen
een thuis te bieden,
een geborgen plek,
waar iedereen
zichzelf kan zijn
en waar we kunnen
delen
wat ons dwars zit
wat ons onzeker
maakt of
wat ons blij maakt.

Laten we samen
hoopvol op zoek gaan
naar een huis waar iedereen thuis mag komen.
En voor wie het moeilijk heeft,
geef hen kracht om vol te houden
en geef ons moed om bij hen te blijven.
We danken U voor de hoop die Gij ons schenkt,
in Jezus, uw Zoon en onze tochtgenoot,
vandaag en alle dagen van ons leven.
Amen.

TOM HEYLEN, MISSIO

Met Franciscus van Assisi bidden wij:

Geprezen zijt Gij, o zuster Weg, Gij die het hart losmaakt van bezit,
en leert om onderweg te zijn met lege handen.

Geprezen zijt Gij, goede broeder Thuiskomst, die ons verwelkomt
als een oude vriend, Gij die pelgrims rust schenkt, en hen eraan
herinnert: alles is ontvangen en gekregen.

Geprezen zijt Gij, zuster Verandering, die langzaam in hen neerdaalde,
Gij die in hen het oude losweekte en nieuw leven deed ontstaan.

Bezinning en gebed

En laat ons omhelzen,
stevig als het kan,
alles wat ons lief is,
maar ook vreemd.
Als een overhalen
om samen voor en niet tegen.

En laat ons omhelzen,
mens voor mens voor mens,
er is zoveel dat ons verbindt,
te veel om bang te blijven
voor wat verschilt.

En laat ons omhelzen,
als een schoon gebaar,
een groot en menselijk geloof,
dat haat nooit haat verslaat.

GEERT DE KOCKERE

Spreeken van geborgenheid
maar nooit de ogen sluiten
voor zij die dat 's nachts niet kunnen.
Spreeken van een vertrouwd, een veilig huis
maar niet weggijken van zij die dat niet vinden:
onthoemd en opgejaagd
nooit nog het leven zeker.
Spreeken van hoop, spreken van rust,
maar niet zwijgen,

Ik wil graag verwijzen naar een
kunstwerk van René Magritte,
jullie beroemde schilder, getiteld
L'acte de foi. Het schilderij toont
een gesloten deur, die in het
midden doorbroken is en ons zo
een blik op de open hemel biedt.
Dit beeld nodigt ons uit om
verder te gaan, onze blik naar
voren en omhoog te richten en
ons nooit in onszelf op te sluiten.
Het is een beeld dat ik jullie wil
meegeven als symbool van een
Kerk (*of eender welke plek waar
mensen elkaar ontmoeten*)
die haar deuren nooit sluit,
die iedereen een opening naar
het oneindige biedt en die steeds
verder weet te kijken.

PAUS FRANCISCUS,

uitgesproken tijdens het pausbezoek
in Koekelberg op 28 september 2024

nooit zwijgen,
zolang je een stem hebt om te protesteren
tegen verdrukking, tegen wanhoop,
tegen haat en onrecht.
Spreeken van thuis
is pas geloofwaardig
als de gordijnen open blijven
en liefst ook wagenwijd
de deur.

RUTH

Actueel

Al bijna 100 jaar is oktober Wereldmissiemaand. Dit jaar sluit het thema aan bij het jubeljaar: 'Missionarissen van hoop tussen de mensen'. In alle landen wordt dit thema uitgedragen als oproep om samen te bouwen aan de Kerk van morgen.

Als christenen zijn we gezonden om het Goede Nieuws te verspreiden. We zijn allen missionarissen van hoop. Zo schreef paus Franciscus nog in zijn boodschap voor deze maand: "De horizon van de hoop reikt verder dan de vergankelijke werkelijkheid van de wereld." Hij nodigt ons uit om elkaar een veilige thuis te bieden met nabijheid, mededogen en tederheid "door een persoonlijke band aan te gaan met onze zusters en broeders in hun specifieke leefomgeving." Ook onze huidige paus Leo XIV roept ons op: "We moeten er samen naar streven een missionaire Kerk te zijn. Een Kerk die bruggen bouwt en de dialoog bevordert."

De Blijde Boodschap verspreiden doen we gezamenlijk. We kiezen de weg die Jezus ons toonde

en proberen de wereld te verbeteren, door samen te bidden, actie te ondernemen en te delen van wat we hebben. Op wereldmissiezondag gebeurt dat concreet. We vierten verbonden met elkaar in alle kerken wereldwijd. Geen noord-zuid-verhaal, geen arm-rijk-verhaal, maar delen en herverdelen om samen de horizon te verleggen. Dat kan Missio niet alleen. Doe je mee?

Feesten van de maand

4 OKTOBER

Franciscus van Assisi

Werelddierendag

Jubileum voor
Migranten en
Vluchtelingen
n.a.v. het jubeljaar
(4-5 oktober)

19 OKTOBER

Missiezondag

De katholieke Kerk
viert wereldwijd
dat we samen één Kerk
zijn, waar iedereen
kansen krijgt.

20 OKTOBER

Afkondiging geschriften
als Goeroe (1708)

Goeroe Gobind Singh
verhief het heilige boek
Granth Sahib tot
blijvende Goeroe.

Allemaal anders

De Sikh-religie is een monotheïstische godsdienst. Sikhs geloven in één God, die alomtegenwoordig en onzichtbaar is, en in het belang van rechtvaardigheid, gelijkheid en dienstbaarheid aan anderen. De kernprincipes zijn liefde, medeleven en eerlijkheid.

De 5 K's zijn belangrijke symbolen in de Sikh-religie. Ze zijn een essentieel onderdeel van de Khalsa (de gemeenschap van toegewijde Sikhs) en vertegenwoordigen de toewijding aan God en het naleven van de beginselen van het Sikh-geloof.

De vijf K's zijn:

Kesh (ongeknipt haar): het dragen van ongeknipt haar symboliseert het respect voor het lichaam, dat als een gave van God wordt beschouwd. Het weerspiegelt de natuurlijke staat die door God is geschapen.

Kara (ijzeren armband): een eenvoudige, ronde ijzeren armband die het idee van eeuwigheid en eenheid met God symboliseert.

Kanga (kam): een kam die wordt gedragen in het haar om het schoon en ordelijk te houden. Het

symboliseert reinheid, zowel fysiek als spiritueel, en de verantwoordelijkheid om het lichaam in goede staat te houden.

Kachera (ondergoed): korte, katoenen onderkleding die symbool staan voor kuisheid en zelfbeheersing.

Kirpan (ceremonieel zwaard): het dragen van een klein zwaard of dolk is een symbool van de bereidheid om het goede te beschermen en onrecht te bestrijden.

Binnenzicht van
het gebedshuis
van de Sikhs,
Sint-Truiden
© Christa Damen

Uit het werkveld

In de laatste week van oktober, net voor de herfstvakantie, is het ook in het Mater Dei-instituut in Brasschaat tijd om samen met leerlingen stil te staan bij leven en dood. Allerheiligen en Allerzielen komen er immers aan. Niet alleen is het nodig om daar nog tijdens de schooltijd aandacht aan te besteden (die feesten vallen immers altijd in de vakantie), maar ook doet het leerlingen deugd om van elkaar hierover verhalen en getuigenissen te beluisteren. Daarom plaatsen de leerkrachten van het Mater Dei-Instituut op de speelplaats een kleine kapel waar leerlingen een kaarsje kunnen branden.